

Kako prihraniti denar v družbenih dejavnostih?

Zaostrene gospodarske razmere so posegle tudi na področje družbenih dejavnosti, ki so morale zaradi manjše rasti sredstev za skupno porabo pripraviti predloge ukrepov, s katerimi bodo »prinesle noter« tisti denar, ki naj bi ga, pa ga ne smejo porabiti, oziroma tisti denar, ki so ga že porabile precej dovoljene meje.

Del tega denarja naj bi prispevali uporabniki, nekaj pa ga bodo na posameznih področjih družbenih dejavnosti prihranili z boljšo organizacijo dela in smotrnejšim ter varnejšim poslovanjem.

Otroško varstvo deset odstotkov dražje

Na področju otroškega varstva je eden predlaganih ukrepov, ki bo občanem oziroma staršem malčkov najbolj prizadel, to je povečanje deleža staršev v ceni storitev – za deset odstotkov in nova cena naj bi začela veljati 1. oktobra letos. Poleg tega naj bi preučili tudi predlog, da bi se delež, ki ga starši z visokimi osebnimi dohodki plačujejo v okviru polne ekonomske cene zvišal za deset odstotkov. To pomeni, da bi ti starši, ki presegajo najvišjo vsoto mesečnega dohodka na družinskega člana, plačevali po novem 80 odstotkov (prej 70 odstotkov) ekonomske cene. Če bi bil ta predlog sprejet, bi ga začeli uveljavljati leta 1984. Da pa ne bi bili starši edini, ki bi »plačevali« nižjo raso sredstev skupne porabe, predlagajo sili tudi spremembo zakona o delovni obveznosti vzgojiteljev. Zdaj imajo namreč vzgojitelji na teden 30 ur obveznega dela z otroki, ostalih 12 ur – kolikor jih manjka do 42-urnega delovnega tedna pa porabijo za priprave na delo z otroki, razgovore s starši in drugo

delo. Po novem predlogu naj bi bila vzgojiteljeva obveznost dela z otroki po enem predlogu 35 ur, po drugem predlogu pa 33 ur.

Za osnovnošolca prispevati 150 dinarjev?

Pri izobraževanju se za starše z novimi predlogi ne bo veliko spremenilo – če ne upoštevamo povečanja prispevka staršev za glasbeno šolo. Da bi izobraževanje dobilo vsaj nekaj denarja, naj bi starši plačevali za otroke, vključene v podaljšano bivanje, 150 dinarjev mesečno. S tem bi v Ljubljani zbrali v novem šolskem letu skoraj 4,6 milijona dinarjev, saj je v podaljšano bivanje v Ljubljani vključenih 7.645 otrok.

Poleg tega predlagajo, da bi postopno ukinitili 25-odstotni dodatek vodilnim delavcem v šoli in hišniku. Pri oddelkih podaljšane bivanja naj bi pokrivali samo osebni dohodek, sklad skupne porabe in regres, s čemer bi v novem šolskem letu v mestu prihranili nad 3,5 milijona dinarjev.

Najbolj bodo z ukrepi prizadeti tisti starši, ki imajo otroke v glasbeni šoli. Prispevek naj bi se povečal za 400 dinarjev mesečno.

Ker je treba poiskati vse notranje rezerve, da bi kar se da zmanjšali stroške šolanja, so se lotili tudi normativov. Tako predlagajo da bi bil po eni in drugi normativi za oddelek 36 učencev, po drugi pa 32 učencev. Če bi upoštevali prvo varianto, bi bilo v mestu kar 90 oddelkov preveč, če pa drugo pa 20 oddelkov preveč.

Participacija v zdravstvenem varstvu bo večja

Kaj pa zdravstveno varstvo? Na prvem mestu je med predlogi ukrepov povečanje participacije za vse vrste zdravstvenih storitev in sanitetnega materiala ter ortopedskih pripomočkov. S tem naj bi zdravstvo dobilo 20,6 milijona dinarjev – v treh mesecih. Ponekod je predlagano povečanje tudi za 100 odstotkov, oziroma je kar večina predlaganih cen dvakrat višja od starih. Pri tem pa je treba vedeti, da je bil prvotni predlog povišanja participacije še bolj drastičen in so ga člani mestnega izvršnega sveta zavrnili in dejali, da je treba pri vsaki višji participaciji zelo premisliti, kakšen bo učinek povišanja in kako bo to vplivalo na že tako težak materialni položaj delavcev. Med predlogi pa je še zmanjšanje zdravilškega zdravljenja, s čemer bi prihranili 9 milijonov dinarjev, pa zbiranje reciklažnega materiala v zobozdravstvu – prihranek 1 milijon dinarjev, pa zmanjšanje administrativno tehnične režije – prihranek 11 milijonov dinarjev...

Svoje programe mora skriti tudi socialno skrbstvo in pri tem je takorekoč na

prvem mestu naloga, da bi končno prišli do podatkov o tem, koliko ljudi prejema razne vrste socialnih pomoči in drugih dodatkov in koliko je pravzaprav takih, ki prejemo več vrst dodatkov in pomoči, pa tega skupnosti ne vedo.

Zaposlovanje in ukrepi

Tudi pri skupnosti za zaposlovanje morajo denar zelo racionalno uporabljati, saj so porabili za nadomestila in denarne pomoči nezaposlenim precej več kot so načrtovali. Med prvimi nalogami bo ta, da bodo vse iskalce zaposlitve, ki ne morejo sprejeti ponujene delovnega mesta kar najhitreje odpisali s seznama prejemnikov dodatka, oziroma bodo čas prejemanja pomoči skrajšali. Dejstvo, da je še zmeraj veliko takih, ki zaposlitev iščejo, obenem pa ponujene delovnega mesta – tudi takega, ki odgovarja izobrazbi in usposobljenosti iskalca zaposlitve – ne sprejmejo, nam pove, da marsikdo ne potrebuje dela, ampak samo službo in še to po možnosti tako, kjer bi za malo dela dobil veliko denarja.

Ukrepi, ki so nujni, bodo torej prizadeli tako uporabnike kot tudi izvajalce in upamo le lahko, da bodo dosegli želeni učinek.

IZGUBE MANJŠE ZA 80 Odstotkov

Najtežji položaj je v Ljubljanskih opekarnah

V prvem polletju so poslovale z izgubo štiri organizacije združenega dela, v katerih je zaposlenih 822 delavcev. Izguba znaša nekaj več kot 41 milijonov dinarjev, kar je za 80 odstotkov manj kot ob polletju lani. Vzrok takemu zmanjšanju je predvsem ta, da letos ni med zgubarji Tobačne tovarne Ljubljana TOZD Proizvodnja, ki je bila po višini izgube lani na prvem mestu.

Položaj je najtežji v Slovenijaceste Tehnika TOZD Ljubljanske opekarnarje. Izguba je znašala 21.565.000 dinarjev razlogov zanjo pa je več. V opekarnah pravijo, da je prvi in najpomembnejši občuten razkorak med cenno opeknih proizvodov in tehnološkega goriva. V zadnjih treh letih se je cena mazuta povečala sedemkrat in je za 154 odstotkov

višja kot v letu 1980, cene opeknih izdelkov pa so se povečale le za 62 odstotkov. Na poslovanje v izgubo vpliva še zastarelost tehnološke in strojne opreme, njihovi obrati so na treh krajih (Brdo, INDOP, Mengeš) za povrh pa je proizvodna zmogljivost teh obratov, ki so tehnološko zaključeni, za tretjino pod ekonomskim optimumom. Da bi izgubo zmanjšali, za tretjino pod ekonomskim optimumom. Da bi izgubo zmanjšali, so že v začetku leta zaustavili proizvodnjo opeknih in betonskih izdelkov, vendar učinki tega mesec in pol trajajočega ukrepa niso bili dobri. Izguba je bila v prvem tromesečju še večja. Tudi sanacijski program, ki so ga pripravili zaradi visoke izgube v letu 1982, ni prinesel rešitve, tako da je prihodnost opekarn precej negotova.

V Komunalnem podjetju TOZD Komunalne gradnje se je izguba v primerjavi s

prvim tromesečjem precej zmanjšala (3,3 milijona din) in ji pripisujejo sezonski značaj, v Iskri Elektrovezve TOZD Antene in navigacije je izguba v znesku 14,2 milijona din nastala zaradi neenakomerno razporejenih dohodkov iz sklenjenih pogodb, v Delovni skupnosti skupnih poslov Slovenijaceste Žičnice pa je izguba (3,5 milijona din) posledica dejstva, da ribniška temeljna organizacija ni poravnala svojih obveznosti.

Dodajmo še podatke, da so se izgube v prvem polletju v primerjavi z enakim obdobjem lani zmanjšale samo v dveh ljubljanskih občinah: najbolj pri nas, za polovico za Bežigradom, najbolj pa so se povečale v Šiški, kjer so skoraj štrikrat večje. V Ljubljanskem gospodarstvu so bile izgube v letošnjem polletju za pol večje kot lani in so znašale 1,3 milijarde dinarjev.

Bo treba res prerazporediti objekte Samoprispevka III.

Leto se počasi pomika proti koncu in zato verjetno marsikoga zanima kako je s pripravami na gradnjo objektov iz programa tretjega samoprispevka v naši občini.

V programu je skupno šest vrtcev s skupno zmogljivostjo 760 mest in za štiri vrtce smo začeli izdelavo načrtov za letošnje leto. Na prvem mestu je prav gotovo trnovski vrt, saj je večji del še iz programa drugega samoprispevka. Za njegovo

zidavo je več ali manj že vse pripravljeno, tako da dvoma o tem, ali ga bodo začeli graditi letos ali ne, ni. Tudi pripravljena dela za gradnjo vrtca na Igu so v polnem teku in pripravljena dela na zemljišču so se že začela, medtem ko trenutno poteka zbiranje soglasij na projekt za vrtce, v katerem bo prostora za 80 otrok. V načrtu za letošnje leto VVO Bonifacija skupno 200 mest in razpis za oddajo gradbenih del je že v pripravi. Tako pri iskem kot tudi pri vrtcu Bonifacija zamud pri pripravi na zidavo ni. Pri vrtcu na Brdu, kjer bo prostora za 80 malčkov, se zatika in zato so pripravljena dela v zaostanku za približno dva

meseca. Za zamudo je predvsem krivo to, da je treba najti možnost za dostop do objekta. Dogovarjanja z lastniki zemljišč, kjer naj bi bila pot speljana, so težavna in dolgotrajna. Del zamude pa je povzročila tudi zamuda pri potrditvi programskih osnov in izdelavi lokacijskih smernic ter dolgotrajni postopek pri izbiri projektantskih del.

Začetek zidave VVO Lavrica – 80 otrok – je predviden za leto 1985, zato je bil do zdaj opravljen razpis za oddajo projektantskih del, aktivnosti za pridobitev zemljišča pa se bodo začele do konca leta. Priprava za zidavo vrtca Viško polje se nadaljuje kljub temu, da naj bi ga začeli graditi v naslednjem srednjoročnem obdobju, saj je gradnja vezana na začetek zidave stanovanjske soseske VS-6 grba. V tem vrtcu bo prostora za 120 otrok.

Prizidek k trnovski šoli bodo začeli graditi predvidoma dva meseca po roku, ki je naveden v terminskem planu – torej ta mesec in razpis za oddajo gradbenih del je že izveden. Operativni odbor občine je za gradnjo prizidka k bičevski osnovni šoli sprejel sklep, naj bi pri skupnosti samoprispevka preverili finančne možnosti, da bi ga začeli graditi že letos in ne šele leta 1985.

Za osnovno šolo Kozeljca, ki naj bi jo začeli graditi prihodnje leto, je bil idejni projekt narejen že maja letos, vendar ga je komisija pri skupnosti samoprispevka zavrnila. Do zdaj projektant še ni naredil novega boljšega projekta, je ZIL-ov tožni inženir predlagal, da naj bi izbrali novega projektanta.

Priprave na gradnjo Zdravstvene postaje v Velikih Laščah so v zaostanku za kar okoli štiri mesece – gradnja naj bi jo začeli julija letos – in to zaradi sprememb med projektiranjem. Na novo je bilo treba namreč načrtovati tako objekt kot tudi parkirne površine. Začetek zidave zdravstvene postaje na Škofljici je predviden za leto 1985 in za zdaj so izdelane programske osnove. Istega leta naj bi začeli tudi z obnovo in gradnjo mladinskega klimatskega zdravilišča na Rakitni, saj je delo vezano na izgradnjo vodovoda na tem območju.

Takšno je torej stanje pri gradnji objektov iz programa tretjega samoprispevka na območju naše občine. Pri vsem tem pa ne moremo mimo dejstva, da se v zadnjem času pri samoprispevku pojavljajo nove težave. Gre namreč za to, da bi v Ljubljani za obratovanje vseh načrtovanih zgradb potrebovali 650 milijonov dinarjev letno, ki pa jih v sedanjem času ne bi bilo lahko dobiti. Tako zdaj skupnost in družbenopolitične skupnosti stojijo pred veliko dilemo. Možnosti sta namreč dve: ali vse objekte zgraditi – denar je namreč zagotovljen – in jih imeti potem zaprte, dokler ne bo mogoče dobiti denarja za njihovo obratovanje ali pa gradnjo nekaterih objektov premakniti v kasnejši čas.

Verjetno se prerazporeditvi terminskega plana zidave ne bo mogoče ogniti in po sedanjih usmeritvah naj bi imeli prednost pri gradnji vrtci in osnovne šole, medtem ko naj bi zadnji prišli na vrsto zdravstveni objekti. Člani našega izvršnega sveta so ob tem pripomnili, da sta prav zdravstveni postaji za našo občino še, kako pomembni.

Glede na sedanjih gospodarskih položaj in skrceni denarnimi možnostmi in zniževanjem skupne porabe se krčijo tudi nekateri razvojni načrti. V zvezi s tem se postavlja tudi vprašanje, ali bodo vsi načrtovani objekti tretjega samoprispevka tako potrebni, kot so bili ob razpisu, ko smo načrtovali več novih zgradb in normalno vrtcev in vrtcev še nismo »načrtovali«. Po sedanjih načrtih, ko bomo sedanjih »načrtovanih« nekoliko znižali, se bodo spremenile tudi potrebe po novih mestih v šolah, vrtcih in še kje.

MIZARSTVO IG MED IZVOZNIKI

Pričakujejo prve devize

V okrog stočlanskem kolektivu Mizarstvo Ig so dosegli v zadnjem času več izrazitih premikov pri delovnih pogojih, sestavi proizvodnje in prodaji.

Starim, različnim proizvodnjim dvoranam se je pred nedavnim pridružila nova, prostorna in značajna hala, v kateri je žaga in nekaj lesnih obdelovalnih strojev. Ob njej je

ter stenskih in stropnih oblog. Enotno in sodobno oblikovani proizvodni prostori bodo dali tovarni tudi podobo, ki bo tehneje in bolj privlačno delovala na domače in tuje kupe.

V Mizarstvu Ig so ukiniteli tapetniško dejavnost, močno pa so okrepili izdelavo letev za okvirje za slike. Do lani so izdelali za

Za okrog 14 milijonov dinarjev izdelkov naredijo vsak mesec v Mizarstvu Ig. Proizvodnjo in prihodek povečujejo, dohodek in čisti dohodek pa predstavljata vse manj odstotkov v zasluženih sredstvih. Vzrok je znan: višje cene surovin, zadrževanje cen končnih izdelkov.

Pred pol leta se je Mizarstvo Ig s pomočjo Tehnuniona vpisalo med izvoznike. Okvirje za slike so ponudili v več držav zahodne Evrope. Prva naročila so dobili iz Zveze republike Nemčije, te dni pa se dogovarjajo o prodaji okvirjev tudi v Parizu. Njihov prodor na zahodnoevropski trg ovira tamkajšnja organizacija trgovine s tovrstnimi izdelki. V Zahodni Evropi ni grosistov za take izdelke.

Zahodnonemškemu naročniku izdelujejo okvirje velikosti 30x30, 40x40 in 60x60 cm. Izanci dobijo za posamezni okvir povprečno 300 dinarjev. Trdijo, da je to zelo ugodna cena. Letos bodo prodali v ZRN za okrog dva milijona dinarjev okvirjev. Pričakujejo, da bodo obdržali pridobljenega naročnika in količine počasi, a vztrajno večali. Predvsem s kakovostjo izdelave.

V ZRN pa so junija pridobili še drugega kupca. Zanj izdelujejo lesne elemente za embalažo. Dvakrat so mu že poslali po okrog trideset kubičnih metrov takih delov, v vrednosti po okrog 400 tisoč dinarjev. Tudi pri teh izdelkih so dosegli boljše ceno, kot bi jo doma.

V Mizarstvu Ig so se odločili, da bodo sprejeli tista naročila iz tujine, ki jim bodo zagotavljala dobro ceno. Ne želijo storiti tako kot njihovi panožni kolegi iz Beograda, ki so pristali na nizko ceno, poslali slabo blago in tako izpolnili prvo in zadnje naročilo iz tujine.

S. J.

KVALIFICIRANI DELAVCI

Lakirnica

V prvi polovici avgusta je KIG z Iga objavil v Delu, Dnevniku in na Radiu GLAS Ljubljane (UKV 102,4 megaherca) ter po krajnjih skupnostih okrog Iga potrebo po delavcih in sicer petih KV ključavničarjih-monterjih, KV ličarju, dveh PK ličarjih ter 14 nekvalificiranih delavcih za izdelovanje težke embalaže.

Ko smo prve dni septembra preverjali uspeh te kampanije, smo lahko ugotovili, da kljub vložnim sredstvom in naporom ni obrodila sadov, kakršne so pričakovali v KIG, ki letos praznuje 35-letnico obstoja. Niso dobili dovolj ključavničarjev – monterjev, pa tudi treh ličarskih mest jim ni uspelo zapolniti. Številčno je prijavnje za dela pri izdelavi sodov zadovoljivo, nikakor pa ne po kakovosti prijavljenih. Tiste, za katere upajo, da se bodo prilagodili delu in vključili v kolektiv, so sprejeli za nedoločen čas oziroma določen čas, ostalim pa so se zahvalili za odziv.

V Kovinski industriji IG ne morejo razumeti, da ni bilo na objavo več ponudb delavcev iz Iga in njegove okolice. Kljub stroškom in naporom pri prevozu ostajajo kvalificirani delavci očitno še vedno raje v Ljubljani.

Nezapolnjena delovna mesta (monter, ličar) pa ovirajo izpolnitev proizvodnih planov, točneje, naročil.

Zakaj so se v KIG pravzaprav odločili, da ta 205 članski kolektiv povečajo za nadaljnjih 25 delavcev in DELAVK? Zaradi naročil, ki so jih dobili iz Zveze republike Nemčije in Avstrije? Iz dežel, kjer prihaja po mnenju tamkajšnjih trgovcev in gospodarstvenikov do oživljanja gospodarstva in izgradnje.

KIG že nekaj let izvažajo radiatorje v ZRN. Sedaj pošljejo mesečno na zahodnoevropski trg.

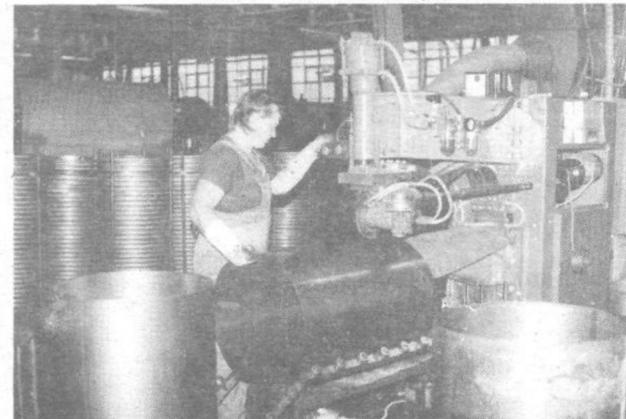
SE VOZILJO V LJUBLJANO

ne sme počivati

dnonemško tržišče od 80 do 100 ton grelnikov. Približno polovico jih izdelajo iz polovičk uvoženih iz ČSSR, drugo polovico pa zvarijo iz polovičk, ki jih odtisnejo v Danilovgradu v Črni gori. Češki polizdelki so za 40 odstotkov cenejši od domačih.

»lonposel«. Za avstrijskega naročnika izdelajo mesečno po dva tisoč sodov in 13.500 bobnov za bitumen. Mesečno predelajo okrog 280 ton pločevine.

Pri trgovski opremi in stropnih oblogah imajo večja dela v Iraku in Bolgariji.

Velika naročila iz Avstrije so zahtevala uvedbo okrepljene druge izmene v delovni organizaciji KIG. Še vedno iščejo ličarje in nekvalificirane delavce

Domače lahko dobijo le tako, da jih kupujejo v Črni gori, saj smederevska železarna ne pošilja pločevine na slovensko tržišče, kljub vlaganjem naših tovarn v njihovo proizvodnjo.

Težko kovinsko embalažo, po domače rečeno: sode in kovinske bobne izdelujejo izključno iz pločevine, ki jo dobavljajo domači in tuji naročniki. Opravljajo t. im.

Ko so v KIG preverjali polletno gospodarjenje, so ugotovili, da se jim je za 13 odstotkov zmanjšala prodaja na jugoslovansko tržišče ter za 273 odstotkov povečal izvoz na konvertibilno tržišče. Tako se je delež izvoznega zaslužka v prihodku povečal od lanskega 4,6 odstotka na letošnjih 15 procentov.

STANE JESENOVEC

Na podlagi 2. in 29. čl. statuta ORS in pravilnika o podeljevanju nagrad in priznanj ORS za vzpodbujanje množične inovacijske dejavnosti in za dosegke na področju organiziranih raziskovalnih procesov ter na osnovi sklepa odbora za pospeševanje inovacijske in raziskovalne dejavnosti pri ORS z dne 3. avgusta 1983 objavljamo

RAZPIS za predlog kandidatov za nagrade in priznanja Občinske raziskovalne skupnosti Ljubljana Vič-Rudnik

1. Vabimo individualne poslovodne organe, delavske svete in druge samoupravne organe v OZD (TOZD), družbeno politične organizacije in skupnosti, društva in posameznike, da predlagajo kandidate za priznanja in nagrade:

a) za inovacije in druge raziskovalne dosegke (tehnične izboljšave, predlogi, izumi), ki so prispevali k hitrejšemu razvoju ali gospodarskemu učinku OZD (TOZD), društva ali krajevne skupnosti b) za organizacijsko delo in popularizacijo množične kulture

2. Občinska raziskovalna skupnost bo podelila:

a) priznanja in nagrade posameznikom ali skupinam delavcev za inovacije in druge raziskovalne dosegke, ki prispevajo k hitrejšemu razvoju OZD in občine. Prijava naj vsebuje kratak opis dela in podatke, kje in s kakšnimi rezultati so bile posamezne naloge uporabljene in uveljavljene v praksi.

b) Priznanja in nagrade za organizatorje raziskovalne dejavnosti, ki jih prejmejo strokovni delavci in drugi za uspešno organiziranje in popularizacijo inventivne dejavnosti, kar vse prispeva k razvoju te dejavnosti. Prijava mora vsebovati kratak opis doseganega dela in uspehe v zvezi s tem.

c) Priznanja in nagrade društvom ali posameznikom v teh društvih s področja tehnične kulture (skola društva, radioamatieri, računalništvo, mladi tehniki in raziskovalci itd.)

Prijava naj vsebuje opis doseganega dela in vidnejše uspehe v zvezi s tem delom.

3. Predloge z ustreznimi dokumentacijo pošljite na naslov: Občinska raziskovalna skupnost Ljubljana Vič-Rudnik, Trg MDB 14, 61111 Ljubljana do vključno 20. oktobra 1983. Upoštevati bodo prispevki, katerih dela na posameznih področjih niso starejša od leta 1982.

4. O nagradah in priznanjih bo odločal ORS v skladu s svojimi pravilniki ter na osnovi predlogov odbora za pospeševanje inovacijske in raziskovalne dejavnosti. Nagrade bodo podeljene v tednu ob Dnevu republike.

Predsednik odbora za pospeševanje inovacijske in raziskovalne dejavnosti pri ORS Ljubljana Vič-Rudnik
Jože MAJDIČ
Predsednica skupščine
Občinske raziskovalne skupnosti
Ljubljana Vič-Rudnik
Marija WEBER

ZAKAJ TAKO?

Parkirišča za glasbeno šolo motijo sosede

Stara glasbena šola je že »zadavna padla« in na njenem mestu bo zrastle nova, za katero bomo denar zbrali v okviru tretjega samoprispevka. Priprave na gradnjo nove stavbe intenzivno potekajo, vendar se je tudi tokrat, kot že marsikdaj, zataknilo. Tokrat se je zataknilo zaradi nasprotovanja dveh sosednjih hiš oziroma njihovih (dveh) stanovančev. Oba namreč nasprotujeta gradnjo parkirišča za učitelje, češ da bo potem vse prehrupno in tudi izpušni plini ne bodo ravno dobrodošli. Poleg tega sta obe stranki prepričani, da te ne bodo parkirna mesta samo za učitelje, ampak tudi za starše, ki bodo vozili svoj naraščaj v glasbeno šolo.

Da bi bilo vse po pravilih, so si vso stvar ogledali strokovnjaki – od inšpektorjev do delavcev zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij. Ugotovili so, da hrupnost ne bo presegla dovoljenih mej in da zato ni nobenih ovir za zidavo parkirišča.

In pri vsem tem zidava seveda zamuja, saj zidavo pripravijo kasnije za več kot dva meseca. In ne samo to. Koliko ur je ničkoliko ljudi presedelo na sestankih, dogovarjanjih... Zaradi 15 parkirišč ali zaradi dveh sosedov?!